

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za osnanila plačuje se od štiristopenne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

O bodoči univerzi v Ljubljani.

(Dopis.)

Kakor stvari stojijo, najbrž vlada dovoli nekoliko ustanov za pripravo učnih sil bodoče univerze v Ljubljani. Sicer je vse še temno, in kako bo vladni aparat deloval, nihče zagotovo reči ne more. Jasno pa je, da Slovenci le v zvezi z drugimi Slovani kaj dosežemo. Toda dokler so ti po svojih principih tako ločeni med seboj, je pač težko pričakovati energičnega nastopanja slovanske armade. Najbolj na potu je poljska zlahta; dokler ona predstavlja poljsko politiko, dokler v Poljakih ne pride na površje ljudska stranka, ki se je postavila na demokratično stališče, pač ni misliti, da bi slovenski poslanci brezpogojno mogli vlado potegniti za sabo. Ko bi se jedenkrat uvelo občno, tajno in jednako volilno pravo, zmagajo Slovani na vsi črti, in take lapalije, kakor je pol-slovenska nižja gimnazija, ne bodo več razburjale slabotnih duhov; seveda se s tem nočemo prikloniti avstrijski socialni demokraciji, koje silo sicer upoštevamo, o kateri pa vemo jako dobro, da stoji v službi nemških nacionalcev. Dr. Adler, bivši prvak nemških nacionalcev, ni zatajil in tudi ni zatajiti mogel svojega nacionalističnega čuvstvanja; socialni demokratje v Nemčiji in Berlinu so o tem tudi čisto na drobno poučeni. Kakor se v Avstriji sploh fraza razpenja — in avstrijski Nemci skoro drugega ne znajo, nego da kažejo na prosveto in napredek svojih bratov zunaj, v Nemčiji, kateri res delujejo, dočim oni le krčijo — tako je tudi ta fraza našla pot v avstrijsko socialno demokracijo, v koji bolj vlada nemški nacionalizem, nego si kdo misli.

Deloma se pa vendar že danes more delovati po skupnem slovanskem programu; naša rusinsko-hrvatsko-slovenska zveza je lepo jedro, okoli kojega bi se mogla kristalizovati avstrijska slovanska stranka. K tej se že danes Čehi jako bližajo, in gotovo je, da s Čehi v mnogih točkah moremo zjediniti postopati. Fundamentalno sicer, kar se

danjo češko in našo politiko loči, je to, da stojé Čehi, ki so dandanes na površju, na temelju državnega prava, dočim bi si Slovenci sicer tudi mogli državno pravo skovati — zakaj pa mi ne bi posegli nazaj na Samota, koroške vojvode ali celjske grofe, ki so imeli pod svojo oblastjo velik del slovanskega juga, doli daleč v Bosno? — ali se faktično doslej držimo prirodnega prava. Mislim pa, da je prirodno pravo jedino odločilno, in da ima i bodočnost zase, akopram je že Goethe tožil da: „Vom Recht, dass mit uns geboren wird — Von dem ist leider nie die Rede“; jaz ne vidim druge rešitve iz tega labirinta avstr. raznih pravnega prirodnega prava. Sicer so pa i Madjari svojo državo si priborili ne vsled Eötvöšove teorije madjarskega državnega prava, nego vsled svoje sile, svojega plemstva, veleposestva, industrije in vsled tega, ker so, dasi v manjšini, proti večini razkosanega slovanskega, rumunskega in nemškega prebivalstva sistematično in jednotno nastopali in imeli po plemstvu navzgor izvrstne zveze.

In če bodo Čehi kdaj dobili kraljestvo krone sv. Vavra, dosežejo to ne vsled državnega prava, koje je po Eötvösu Palacky utemeljil v svoji „Ideji avstr. državi“, nego vsled svoje industrije, obrti, trgovine in znanosti, koje velikansko dvigajo.

Vendar pa v bistvu moremo biti s Čehi jedini, in tudi moramo biti; nečem na tem mestu kakega celotnega programa razvijati, česar sedaj niti zmožen nisem, imam na misli samo — univerzo.

Znano je, da Čehi hočejo dobiti v Brnu univerzo in tehniko; za to univerzo obstojajo že več let potovalni stipendiji à 500 gl. za semester; letni fond za to je 7000 gld.; stipendije se oddajajo za dovršene doktorje le na leto, in dotičniki so zavezani za bodočo brnsko univerzo.

Menim torej, da mora vlada slično ukreniti i glede za ljubljansko univerzo. Seveda, pri Čehih je ugodno, ker imajo že dobro vseučilišče, na kojem je že dosti duševnega kapitala za Brno; mlajši docenti in starejši profesorji so čisto pripravljeni za prese-

litev tja; mnogo je pa mladih mošij, ki še niso docenti, ali so vsled stipendija, koji so uživali skoz jedno leto (1000 gld.), zavezani za novo univerzo.

Tudi pri Slovencih gotovo ne bode treba — pa i mogoče ni — da bi samo bivši docenti in profesorji zaseli ljubljanske stolice; gospodje, ki so skoz jedno leto uživali kak stipendij, bodisi kranjski à 800 gld., bodisi državni à 1000 gld., bodo se habilitovali i brez prejšnje docenture.

Vender bo pa na vsak način potrebno, da imamo Slovenci nekaj izvežbanih sil, ki so že delovale na kaki univerzi. In na to bi rad s tem posebej opozoril.

To je pereče vprašanje: kje, na koji univerzi se naj naše duševne sile pripravljajo za ljubljansko vseučilišče?

Doslej imamo jako malo vseučilišnih učiteljev po nemških visokih šolah; če bodo oni hoteli iti v Ljubljano, je še tudi dvomljivo.

Da bodo nemška vseučilišča Slovence pripuščala k habilitacijam, to si domišljevati je gola — domišljija. Kdor količkej razmere pozna, vé, prvič da je na nemških višjih učiliščih kandidatov vse prenapolnjeno, drugič pa da Slovenec, dasi še tako izboren v svoji stroki, najbrž nikoli dandanes ne doseže docenture. Vemo iz zanesljivega vira, da so Slovenci leta in leta morali čakati na redno profesuro samo zaradi tega, ker so rojeni Slovenci, akopram niso nikdar javno kazali svoje narodnosti, narobe, jo še skrivali po možnosti, dočim so nemški vrstniki že sedeli pri polnih loncih; vemo podobne slučaje glede na habilitacijo, s kratka, na nemških univerzah se ne bo mogel pripravljati naraščaj za slovensko univerzo; to je pribito.

Ostanejo jedino, ker vsled nesrečnega dualizma, ki nam vedno žuga smrt in pogin, Zagreb ne pride v poštev, češka in poljski univerzi. Poljski univerzi zopet lahko izčrtamo, ker se Slovenci doslej niso dosti bavili s poljščino. Pač pa je češka univerza, s kojoj bi mogli računati.

LISTEK.

Z dunajskih gledališč.

I.

„Moj ljubeznivi jaz“.

Prvi uspeh letošnje dunajske sezone — dasi se je pojavilo že večje število novitet, — je dosegla Karlweissova igra „Moj ljubeznivi jaz“ (Das liebe Ich) na odru nemškega ljudskega gledališča. Karlweiss se je Dunajčanom že zelo priljubil zlasti s svojo „Raševino“ (Das grobe Hemd), ki je predlanskem dosegla največji uspeh od vseh novitet, in ki bi, kljub dunajskemu lokalnemu koloritu, gotovo uspevala tudi na slovenskem odru. Publika in kritika mu je torej bila že prijazna. Ta igra nam predočuje spreobrnitev egoista po mučnih sanjah. Psihološko je že samo na sebi malo verjetno, da bi le po sanjah premenil trdovratni sebičnež povsem svoj značaj; pretresejo ga morda za trenotek, a takega učinka, kakor ga nam riše dramatik, nanj gotovo ne store. V to je treba vse drugačnih, istinitih katastrof v življenju.

No, recimo, da pesniška svoboda dovoli avtorju tudi to! Oglejmo pa si način, v katerem nam on predochi svojo igro. Pred vsem je konstatovati, da pogrešam vsake originalnosti, a priznati, da je

z rafinirano tehniko in tehnično rafiniranostjo dosegel kljub temu svoj namen.

Predigra — v Olimpu, kjer toži Vila „Humanitas“ „dunajsko Vilo“, da podpira egoista, junaka v igri; nebeška sodba in srečanje z Morfejem, ki obljubi pomagati pri spreobrnitvi junakovi, je sicer duhovito pisana, a z igro samo v premali zvezi. Igra je povsem resna, celo tragična, — predigra pa šaljiva in parodična, ter radi tega moti dramatično jedinstvo. Brez dvoma jo je prouzročila isto tako parodična Vila v prologu Bahrove „Josipine“; vendar pa je ta povsem na mestu z ozirom na igro samo. Spominja tudi na oni Olimp, katerega je ustvaril Raimund za svoje čarobne igre, in na travestije v Offenbachovih operetah, a tudi tu so bistvo igre. — Karlweiss pa jo uporablja morda le zaradi kontrasta — in v tem nam dokazuje svojo moč, da kljub povsem nasprotnemu uvodu vendarle z igro samo doseže nameravani učinek.

Igra sama nam kaže, kako se egoist, ki se protivi ljubezenski zvezi svoje hčere, ki neč rešiti prijatelja iz zadrege, ki sploh ni učinil nobenemu človeku na svetu najmanj prijaznosti, — spreobrne po sanjah, v katerih vidi, kako ga zapuščajo zaradi trdosrčnosti vsi, v katerih izgubi vse imetje ter zastonj prosí usmiljenja pri drugih — kakor so ga i drugi popreje iskali zaman pri njem.

Igra je pisana zelo zanimivo in efektno, vendar i ona pogreša vsake originalnosti. Grillparzer

nam je v svoji klasični igri „Sanje — življenje“ risal žitje v sanjah, in ta igra je bila Karlweissu očito v izgled. Pozneje so nam dramatik večkrat predstavljali sanje na pozorišču, omenjam samo izbornu Hauptmannovo „Haničko“ ter Rikard Vossovo „Plavolaso Katro“. I te igri nista bili brez upliva na Karlweissa. — Zvršetek igre je prav po starem receptu: vse izide v dobro.

Da sem omenjal igre, po katerih je posnemal pisatelj, nima namena, da bi mu kratil zasluge. Nisem tako malenkosten, da bi pri vsakem spominu kričal: plagijat! I posnemanje dobrih uzorov ima svojo vrednost in veljavo. Ali upoštevati je to vendar treba zlasti pri možu, v katerem vidijo nekateri jednega najizbornejših modernih dramatikov. Značaji so vseskozi izvrsto pogojeni. Igralo se je v obče izvrstno.

Kakor v drugih, tako je tudi v tej igri očita socialna tendenca. In občinstvo je posebno v tem oziru markantnim stavkom ploskalo najbolj. Pojavilo se je tudi tu, da je pozorišče življenje. Gotovo je značilno za našo dobo, da socialne drame dosežajo največje uspehe; da se ne divimo in ne jočemo več z namišljenimi junaki in junakinjami, da nas ne pretresajo več osode starih zgodovinskih oseb ter njih izmišljenih spletk, temveč da tadi na odru prodira realizem, da ta vlada ter si pridobiva čimdalje več in navdušenejših občudovalcev.

Severin.

Ako se nekoliko naše dezolantne razmere popboljšajo, ako vsaj brž ko brž dobimo slovensko višjo gimnazijo in ako bode potem upanje, da se ustanovi poleg teološke fakultete, ki je vsakdan zrela za življenje, pravniška in modroslovna fakulteta,¹⁾ potem je gotovo, da nam Čehi pojdejo na roko. Kandidati za slovensko univerzo bodo z lahka pripuščeni k habilitaciji na češki praški ali bodoči brnski univerzi (koja poslednja se, mislim, prej vstvari nego naša); razume se, da naši docenti ne bodo smeli delati Čehom konkurence, koji imajo sami dovolj svojih sil na razpolago, in da radi tega nada na ljubljansko vseučilišče najprej mora imeti trdne razloge.

K vsemu temu treba najprej, da naše politično javno zastopništvo z globoko utemeljenim programom in železno energijo nastopa; z veseljem je videti, da je v naših poslancih neki svežer duh, odkar nam je že skoro voda tekla v grlo; toda ni vse ležeče na zastopništvu; ako so kje poslanci malomarni in slabomiseln, krivdo tega nosi tudi ves narod, zlasti inteligenca. Nov duh mora oživiti ves naš narod, posebno naše časopisstvo v dnevi, ko se gre o to, ali se bomo morali pripojiti k nemškemu ali slovanskemu kulturnemu celku; ne tajimo si, da nas težki politični aparat našega stoletja z mogočno silo žene k prvemu, ne samo pod Metternichom, Bachom in Schmerlingom, ampak še v novejših časih... Crispi je oboževatelj Bismarckov, ali si mi to umimo raztolmačiti do dna? Ali se dobro zavedamo, kako je Bismarck mislil o Avstriji? Zakaj je bil proti delitvi Avstrije? da je hotel, da bi cela monarhija bila vazal Prusom — kar tudi morebiti je... — in ne samo katoliški planinski Nemci, „uporni, trmasti“ Čehi in Slovenci?!

Dalje pa treba hitro skrbeti za naraščaj akademskih učnih sil. Mimogrede omenimo, da se bodo prinašali argumenti zoper našo univerzo še vse drugi, ne stvarni nego oni c. kr. realnega profesorja Hoffmanna, češ, pogojev ni za univerzo; take argumente proti univerzi navajajo celo duhoviti — Slovenci. Izjaviti mi je, da je to strašna posledica sistematičnega germanizovanja naše inteligence in splohnje kratkovidnosti. Prosim vendar takove „trezne“ gospode, naj si enkrat pogledajo kako zgodovino vseučilišč, na pr. Paulsenovo, in naj se tega zavedajo, da so naše univerze ostanki srednjeveškega šolstva, ko sploh ni bilo niti takovega pripravljanja za univerzo, kakor ga dandanes nižja gimnazija ponuja! In ali ne more i danes, anno 1898, na univerzah v Nemčiji kdo i brez mature promovirati? In niti cela inštitucija predavanj večinoma le dedščina iz onih starih časov, ko ni bilo tiskanih knjig, vsaj približno tako cenih ne ko dandanes? Jaz naravnost trdim, da je univerza, ki je za napredne narode, kakor so Francozi ali Nemci, že precej zastarela, upravi in docela primerna za slovansko pleme, ki je vsled politične tuje premoči odtrgano bilo od slovanskih bratov, stalo skozi stoletja pod nemškim ali italijanskim uplivom, in si radi tega ter radi svoje malosti še ni moglo vstvariti vsestranske strogo znanstvene literature. Ako torej Slovenci še nimamo znanstvenih knjig, kar vedno in vedno dotični „trezni“²⁾ gospodje povdarjajo, evo, to je prvotna naloga univerze, da skrbi za samoraslo znanost. Slovenska univerza bi bila gotovo na mestu, ako je še sploh katera univerza kje na mestu: ona bi mogla Slovence zopet vesti k njih prirodnemu cilu in teženju. In v obče, da bomo „trezni“ mislili, zato bodo že vlada in Nemci skrbeli, mislim, celo preveč. — To le mimogrede.

Menimo torej sledeče: Skrbimo za naraščaj akademskih sil najboljši, če pošljamo vsako leto nekaj vseučilišnikov na češko univerzo. To bi vendar lahko bilo; ako se koj po maturi ide na češko vseučilišče in se ima toliko materialne podpore, da se brez morilnih skrbij za vsakdanji kruh

¹⁾ Opozarjam na tem mestu, da i medicinske fakultete ni izgubiti iz oči, ko dandanes n. pr. v Lincu itd. hočejo radi nedostatka zdravnikov ustrojiti samo medicinsko fakulteto ali kirurški oddelki.

²⁾ Vse, kar je velikega v zgodovini, nastalo je vsled mogočnega „pretiranega“ navdušenja, kakor je bi ti naši gospodje kvalificirali; pri nas Slovencih pa se na vsako le kotičkaj toplo gibanje obesijo „trezne“ — coklje. Žalostna in čudna resnica!

človek popolnoma more posvetiti vedi in jeziku češkemu, potem bi to bilo brez posebne težkoče. Nekaj pravnikov, filozofov in tudi medicincev bi moralo študovati vsakojako na češki univerzi (nekaj jih sicer že sedaj študira) z ozirom na ljubljansko univerzo. Zaprek pa ne bi nič bilo; s češkim doktoratom in ispitom dobi se vendar i pri Slovencih kruha, če bi ozirom na slovensko univerzo morali i kako odpasti.

Na češki univerzi vzgojeni doktorji imeli naj bi potem v prvi vrsti pravo na potovalne državne štipendije — upamo, da se vsaj do teh pride — in bodo izvestno i priliko imeli, na češki praški ali bodoči brnski univerzi se habilitovati in pripravljati za — ljubljansko univerzo.

Te moje misli naj vpoštevajo oni akademiki, ki so sami primerno premožni — za Prago doslej ni organizovanih podpiralnih društev in mora akademik se sam vzdrževati — naj vpoštevajo dalje morebiti „Radogoj“, kak mecen ali „zaklad“ itd.

K sklepu še rečem, da je Slovincem vsakojako treba svetovno izobraženih mož; v tem ogledu smo zaostali. Koliko naših gospodov je že bilo v daljni tujini na kaki univerzi? Premožnejši Čehi hodijo v Lipsko, Berlin, Paris, Moskvo i. t. d. Slovenci pa le za pečko letargično sedevajo, tudi če imajo denarja dovolj...

Dr. Milivoj Savič.

V Ljubljani, 3. novembra.

V mladočeški stranki se — kakor poročajo nekateri listi — ne morejo hvaliti s posebno slogom. Poslanec dr. Fočt dobiva s svojimi radikalnimi predlogi vedno več somišljenikov in večina vzdržuje le še z naporem premoč. Minolo soboto je imel izvrševalni odsek mladočeške stranke sejo, v kateri so imeli bajne radikalni elementi večino. Sprejel se je sklep, da mladočeška stranka v sedanjem ugodnem trenutku — pred sklepom nagodbe z Ogersko — ne sme pod nikakim pogojem odnehati od svojih državnopravnih zahtev. Dr. Kaizl je bajne zategadelj nemudoma odpotoval v Prago ter je konfiriral s fevdalci in voditelji Mladočehov, in včeraj zvečer se je morala vršiti zopet seja izvrševalnega odseka.

Na črnogorski meji se je bati novih opasnih nemirov. Turški komisar Saad Eddin paša je odpotoval iz Beran in z njim je izginil zadnji mož, ki ima kaj avtoritete mej ondotnimi prebivalci. Vled tega je odredila črnogorska vlada, da treba na meji straže pomnožiti ter hoče baje poslati na mejo cel bataljon.

Krečansko vprašanje. Porta se nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da je za Turčijo Kreta izgubljena. Zopet je poslala namreč poslanikom 7 točk obsežajočo spomenico, s katero zahteva, naj se ji zavaruje suvereniteta na Kreti z znaki na zastavi in v garnizijah, naj se imenuje le z njenim pritrdilom guverner, naj se ji plačuje tribut, naj se izrekajo sodbe v imenu sultana, naj se imenuje turški generalni prokurator itd. Poslaniki smatrajo spomenico za absolutno nesprejemljivo. Grof Muravjev se je zopet začel potezati za imenovanje princa Jurija grškega guvernerjem.

Nemški cesar je dobil v dar zemljišče, na katerem se je vršila zadnja večerja, takozvani „La dormition de la Sainte-Vierge“. Cesar je poklonil to zemljišče katoliškemu nemškemu društvu sv. dežele ter je obvestil o tem osebno papeža in kardinala, knezoškofa Koppa. Pri posvečevanju nove evangelske cerkve v Jeruzalemu je prečital cesar nagovor, v katerem je rekel mej drugim: Iz Jeruzalema je prišla luč, v katere blišču je postal nemški narod velik in slaven. Kar so postali germanski narodi, so postali pod znamenjem sv. križa, tega znamenja samopožrtvovalne ljubezni do bližnjega. Kakor skoraj pred 2000 leti naj se širi tudi danes iz Jeruzalema splošno s hrepenenjem pozdravljeni klic: „Mir bodi na zemlji!“

Špansko-ameriške mirovne konference. Iz Londona se javlja, da se je Mac Kinley po odhodu mirovne komisije v Pariz osebno prepričal, da zahteva večina naroda aneksijo vse filipinske otoške skupine. Zategadelj je vlada Združenih držav naročila, da se zahtevajo vsi Filipini in ne samo Manila in Luzon. Španski mirovni odposlanci so jako prestrašeni vsled tega, ker kaj takega se sploh ni pričakovalo. Sporoča se že, da hočejo Španci mirovna pogajanja popolnoma pretrgati ter poklicati vse civilizirane narode za priče, kako zlorablja Amerika svojo moč. Španija se menda nadeja posredo-

vanja drugih velevladstij, a more doživeti le tako razoroženje kakor Grčija. Amerika je zmagovalka in Španija premaganka; prva diktira, a druga mora molčati in plačati!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. novembra.

— (Osebnost.) Knezoškof ljubljanski se je včeraj odpeljal v Rim, kjer ostane menda do konca tekočega meseca.

— (Slovensko gledališče.) Po daljšem času se bo pela jutri zadnjič v sezoni velika opera „Aida“, ki se je slovenskemu občinstvu toli priljubila. Nadejati se je, da se udeležé te predstave vsi prijatelji Verdijeve italijanske Muze, ki se bo morala poslej vsaj za nekaj časa umakniti drugorodnim sestram. Vstopnina je primerno znižana, zato je pričakovati tudi gostov s dežele. „Aida“ je priznana mej najboljši petimi in uprizorjenimi operami slovenskega repertoarja ter so prinesli tudi izvenkranjski, nam prijazni nemški listi jako laskave ocene.

— (Iz uradniških krogov) se nam poroča: Toli zaželjeno povišanje plač je dovršeno. Pričakovali smo, da bodo sedaj oni gospodje, ki služijo že nad 40 let in so za delo nesposobni, se umaknili v zaslužni pokoj. Nekateri svoje službe radi visoke starosti in onemoglosti nikakor povoljno in natanko opravljati ne morejo. A še sedaj sedijo brezdelno pri svojih mizah in računajo, koliko bodo zopet prihodnji mesec spravili v hranilnico na škodo mlajših uradnikov, ki imajo celo kopico za šolo godnih otrok, katerih pa pri vsem varčevanju ne morejo stanu primerno vzgojiti, ker morajo že desetletja prebiti v enem in istem plačilnem razredu zaradi neugodnega pomikanja v višji plačilni razred. Upamo zagotovo, da ukrene novi gospod finančni ravnatelj, ki je znan kot vesten, pravičen in skrben predstojnik v vsakem oziru, poskrbel, česar smo od prednika zastoj pričakovali, za kar mu bodo vsi finančni, posebno pa davčni uradniki iz srca hvaležni.

— (Kartel prodajalcev premoga.) Piše se nam: Naj se prodajalci premoga na drobno opravičujejo kakor se hočejo, da so morali za 6 kr. podražiti premog, vendar je čudno, da so sklenili kartel ravno takrat, ko je odredil mestni magistrat, da morajo premog prodajati v plombovanih vrečah, ktere ne smejo biti raztrgane, in da ne smejo sprejemati v službo hlapcev, kateri so bili zaradi pijanosti mej vožnjo in zaradi tatvine in goljufije kaznovani. Naravno je, da sedaj zlobni jeziki trdijo, da so stranke pred sklenjenim kartelom in ko se je premog še prodajal po 50 kr. — 50 klg., bile oškodovane pri vsakih 50 klg. za najmanj 6 kr. Znano je namreč še, da se je popred večkrat na javnih tehtnicah pretehtal premog, kateri so vozili hlapci na prodaj, da pa niso vse vreče s premogom vred tehtale po 50 klg. Seveda so bili tega vedno krivi le hlapci. Vredba magistratova je imela hvaležen namen, odpraviti nerednosti pri prodaji premoga in je bilo pričakovati, da bo bodejo prodajalci premoga sami z veseljem pozdravili, ker bodejo sedaj lahko imeli mirno vest, da se ne bode občinstvo po hlapcih opeharilo. Toda ravno narobe. Občinstvo je sedaj na slabšem, in ravno ubožnejši del občinstva čuti najbolj podraženje premoga, ker le isti kupuje premog po vrečah, imovitejši ljudje kupijo ga skupaj cel vagon ali vsaj po več stotov in njim pride tako veliko ceneje. Občinstvo naj bode le hvaležno gg. Stricelnu in Erzinu in gospej Schiffer, kateri so skrpali kartel in tako podražili premog. Obče znano je že, da niso bili vsi prodajalci premoga zadovoljni, da se premog tako visoko podraži, slednjič pa so se le udali prigovarjanju one trojice, izmed katere je še nekdo predlagal, da se prodaja po 60 kr. — 50 klg. Kartel se pa tudi že krha, odkar je začel hišni posestnik, Josip Turk ml., prodajati premog po stari ceni, t. j. 50 klg. po 50 kr. in je občinstvo bojkotiralo druge prodajalce premoga. Tudi hlapci so se že po raznih žganjarijah pridružili, da ne bodejo več prodajali premoga po 56 kr., ker morajo zastoj nositi vreče s premogom v hiše in jih stranke odslavijo, češ, da kupijo premog le od Turkovih hlapcev, kateri prodajajo premog ceneje. Tako je tudi prav. Občinstvo naj samo prezira tiste prodajalce premoga in someščane, kateri so premog podražili in kmalu bode kartela konec.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: Kdor ima priliko opazovati dolensko cesto od Hrovata do Zelenega hriba, čudil se bode jarkom, ki kvarijo pešpot ob tej cesti s tem, da se jim je treba umikati na cesto ali pa skakati čez nje; ker jih je pa nič manj ko 40, ni to nikakor prijetna zabava. Da ti jarki ne olepšujejo pešpoti, bode vsakdo rad verjel. Drugi nedostatek, kateri se občuti na tej cesti, so staroveški „konfici“. Pešpot je itak ozka, ponoči slabo razsvetljena, kaj čuda, če se potnik zaleti v „konfin“. Tuji iz Dolenske se v obče pritožujejo radi nedostatka te ceste. Kaj si pa more tujec misliti, ko prvič pride po tej cesti ob 9. uri zvečer v mesto, da je prišel v kako domačo vas

Dalje v prilogi.

in ne v metropoli slovensko. Li ne bi mogel mestni magistrat s porazumljenjem s cestnim erarom odstraniti navedene, promet ovirajoče nedostatke?

— (Mila jesen.) Prijateljica našega lista nam je poslala iz Borovnice lep šopek duhtečih vijolic in več dozorelih jagod v dokaz, kako mila je jesen.

— (Častno občanstvo.) Občina Zagorje pri Št. Petru na Notranjskem je v seji občinskega odbora v nedeljo 30. oktobra izvolila za svojega častnega občana gospoda E. H. Schollmayerja, nadlogarja na Mašunu za zasluge, katere si je pridobil v zadevi uravnave okrajne ceste Št. Peter-Trnovo. — Ob enem se je v isti seji izrekla pismena zahvala občinskega odbora gospodu Josipu Lenaršiču, deželnemu poslancu na Vrhniki, za toplo podporo v tej zadevi in takisto tudi gospodu Franu Domicelju, trgovcu na Rakeku.

— (Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1898 je 149 strank vložilo 30.140 K 95 vin., 116 strank vzdignilo 35.595 K 8 vin., toraj več vzdignilo 5454 K 13 vin., 16 strankam posojil se je izplačalo 6260 K, stanje vlog 1.087.592 K 97 vin., denarni promet 135.413 K 37 vin.

— (Konec roparskega morilca.) Iz Novega mesta se nam brzojavlja, da hode jutri tamkaj radi roparskega umora na smrt obsojeni Matija Režek obešen. Kakor znano, je Režek na Gorjancih umoril in oropal nekega moža, s katerim je poprej v krčmi pil in pri njem videl nekaj denarja.

— (Stekel pes) priklatil se je zadnje dni s Hrvaškega in je v okolici Metlike popadel in ogriznil — kolikor se je moglo dognati — 23 psov in 2 gosli. Stori se je vse, da se prepreči razširjenje steklosti. Stekli pes je ugriznil tudi posestnika Antona Kočevarja iz Radovič in sicer v roko. Kočevarja je okr. glavarstvo takoj poslalo na Dunaj v Pasteurjev zavod.

— (Ujeti defraudant.) Ubeglega blagajnika Roberta pl. Ullepitscha so vjeli v Curihi v Švici. Našli so pri njem 1400 frankov, vse drugo, kar je poneveril, je sproti zapravit.

— (Iz Trsta) se nam piše: Včeraj zvečer so se pripeljali sem grški kralj, kraljica, prestolonaslednik in več drugih princev in princezinj. Pred hotelom „de la Villa“ se je zbralo nekaj občinstva, ki je hrupno demonstriralo proti kraljevski obitelji. Policiji se je posrečilo, dva kričača vjeti in odgnati v zapor, drugi so zbežali.

— (Umor in samomor.) Iz Pulja se nam poroča, da je 73letni F. Fullin iz ljubosumnosti ustrelil svojo 36letno ženo Rozo, potem pa sam sebi prerezal vrat.

— (Železniški promet) na progi Skrad-Delnice je bil vsled zadnjih povodnij deloma ustavljen. Ker so se odstranile zadnje ovire je promet zopet v popolnem obsegu odprt.

— (Razpisane službe.) V okrožju c. kr. ravnateljstva gozdov in domen za Gorico mesto gozdarja z letnimi 450 gld., 25% starin. dokladami od 112 gld. 50 kr., stanovanjem ali z 10% plače v znesku 45 gld. Prošnje do 1. decembra službenim putem na ravnateljstvo v Gorici. — Na 3. razrednici v Semiču mesto učiteljice. Prošnje do 15. novembra pri okr. šolskem svetu v Črnomlju.

* (Odlikovanje za zasluge pri kužni bolezni na Dunaju.) Nj. Veličanstvo je odlikovalo vse one poštvovalne nastavitve v dunajski občni bolnici, ki so se pridobili zaslug za zatiro kuge na Dunaju. Dr. R. Pösch, ki je prevzel po smrti dr. Müllerja zdravljenje okuženih, je dobil viteški red Franc Jožefovega reda, dr. M. Mayer, njegov pomočnik, je dobil zlati zaslužni križec s krono, sestre usmiljenke družbe najsvetejšega srca Jezusovega Ver. Gerhard, Lukr. Kashuber, Wilfr. Bazan, (ki je bila sama bolna), Nic. Janikowski ter postrežnica Jo. Hochecker pa Elizabetino kolajno.

* (Obravnava proti Lucheniju.) V ponedeljek je bilo izmed 70 porotnikov izrečanih 50, kateri bodo pri obravnavi proti Lucheniju. Lucheni je izjavil, da hoče mej obravnavo čitati glasno anarhističen manifest, kar sta mu zagovornik in državni pravdnik odsvetovala. Napram svojem zagovorniku se je Lucheni pritožil, da se mu je v ječi slabše godilo kot drugim. H končni obravnavi se je oglasilo jako veliko žurnalistov, kateri so dobili 60 prostorov, občinstvo pa 90, ker je dvorana zelo majhna.

* (Iz strahu pred smrtjo v smrt.) V Kis Hegyesu v Bačkejbari vlada že dolgo časa nalezljiva bolezen, tako da umrje vsaki dan po pet ali še več oseb. Pred nekaj dnevi je opazil veleposestnik Andrija Dudas, da je obolel za to boleznijo. Toda nikomur ni ničesar znil o tem. Ko je žena šla na trg, porabil je to priliko ter se iz strahu pred smrtjo obesil.

* (Verska blaznost.) V občini Jerendiji blizu Vršca je prišel nedavno neki Aleksander Lazar mimo hiše, kjer je sedel na pragu dvanajstleten deček Andes Juan ter čital evangelij. „Kruha mi daj, ali pa umri!“ mu je dejal Lazar. Ko deček od strahu niti besedice ni mogel ziniti, udaril ga je Aleksander Lazar s sekuro po glavi, da je bil takoj mrtev. Županu, kateri ga je zaprl v občinsko sobo, je dejal,

da mu je Bog rekel naj ubije človeka, in on je to storil. Ljudstvo je bilo vsled tega čina tako razburjeno, da je prodrl v občinsko sobo ter sodilo samo morilca. Ko so došli orožniki, našli so samo še posamezne dele Lazarjevega trupla. Preiskava ni imela nikakega rezultata, kajti ljudstvo trdi, da so ga vsi zajedno ubili.

* (Nesrečna ljubezen.) V Temešvaru se je zaljubil brivec Hafner v neko deklico. Ker ga pa ni marala, je skočil pred brzovlak, ki ga je povozil do smrti. Zaprtil je pismo, v katerem piše, da ga je tirala v smrt nesrečna ljubezen, a da zapušča vse kar ima, uro in prstan, nezvesti deklici.

* (Dekle užalilo cesarja.) 19letna komptaristinja Dueck je govorila nespoštljivo o Viljemu II. in zato jo je obsodila kazenska kamora v Vratislavi (Breslau) na dvanajsetmesečno ječo v trdnjavi!

* (Morilec Bacher obsojen na smrt.) Bacher, ki je umoril veliko število ljudi, je bil predvčerajšnjim v Parizu obsojen na smrt. Predno se je prečitela sodba je vrgel Bacher parkrat svojo čepico v zrak. Predsednik je ukazal, naj mu čepico vzamejo, a Bacher ni pustil. Vnela se je pred sodiščem huda borba. Bacher, sodni sluga in drugi, ki so prihiti na pomoč, so se ruvali in metali po tleh, da ni ostalo nazadnje prav nič čepice, nego same cunjice. Bacher je zahteval odškodnino. Po sodbi se je dal Bacher mirno odvesti v ječo, zaklicavši: „Do svidenja!“

* (Srajca na bobnu.) Tekom prihodnjih dni prodali bodo v Londonu na dražbi krasno svilen spodnjo srajco, katero je imel na sebi kralj Karol I., ko so ga dne 30. januarja 1849. leta v Whitehall-Gardenu obglavili. Kaže se, da se je bil kralj Karol za zadnjo pot skrbno pripravil. Zahteval je spodnjo srajco, češ: „Zrak je mrzel in mogoče je, da bi se mraza tresel. Gledalci bi mogli misliti, da se tresem strahu in tega nečem. Smrti se ne bojim.“ Tako dragocena relikvija pride sedaj na boben. Krvava srajca nesrečnega kralja se bo prodajala... prvič... kdo da več... drugič... kdo da več... in tretjič! Ali se je pijeteta na Angleškem že povsem umaknila pijetizmu?

Književnost.

— Spominek na slavnost slovenskega pesnika Iv. Vesela Koseskega, ki se je vršila dne 14. vel. srpana l. 1898. v Sp. Kosezah povodom stoletnice njegovega rojstva. Založil in tiskal Drag. Hribar v Celju. Cena 20 kr., po pošti 22 kr. Lična knjižica obseza zanimiv popis Koseskega slavnosti iz peresa Maksa Pirnata, slavnostni govor dr. Detele in nekaj najlepših pesmij Koseskega

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 3. novembra. Načelnik mlado-českega kluba, dr. Engel, je imel danes na uro trajajoče posvetovanje z grofom Thunom. Kar poročajo nemški listi o čeških postulatih, o pretiranih čeških zahtevah in o namenih Kaizlovega potovanja v Prago, je vse pretirano.

Dunaj 3. novembra. Cesar je včeraj naučnega ministra, grofa Bylandta, sprejel v posebni avdienci, kateri se pripisuje večja važnost.

Dunaj 3. novembra. Namestnik marki Bacquehem in deželni predsednik baron Hein sta prišla sinoči sem.

Dunaj 3. novembra. „Fremdenblatt“ prijavlja — bržčas z ozirom na to, da je češki dež. posl. Baxa na kontrolnem shodu v Ričanu prigovarjal rezervistom, naj ne govoré nemški, vsled česar ga hoče državno pravdnístvo preganjati po § 222 kaz. zak. — očitno po domobranskem ministru Welsersheimbu inspirirano noto, v kateri pravi, da izpolnijo rezervisti svojo zakonito dolžnost, ako pridejo na kontrolne shode, da se morajo na shodih pokoriti vojaškim predpisom in da pristojna vojaškim oblastvom, urejati način zglaševanja, kateri ostane tisti, kakor doslej. Kaj naj ta nota pove, tega menda nje pisatelj sam ne ve.

Dunaj 3. novembra. Imenovanje grškega princa Jurija kretskim guvernerjem je fait accompli. Oficijelni naslov njegov bo „princ gouverneur“. Sultan se bo zadovoljil s platoničnim protestom. Obče se smatra ta rešitev kretske krize za velik diplomatični uspeh Rusije.

Dunaj 3. novembra. Vlada je odposlala korveto „Frundsberg“ na Kitajsko, da izkrca nekaj vojaštva, katero pojde v Pekin. To je ukrenila, da postopa soglasno z drugimi državami.

Budimpešta 3. novembra. Cesar je prišel davi sem in je še pred splošnimi avdiencami sprejel ministerskega predsednika barona Banffyja, kateri mu je poročal, da je bila z navdušenjem sprejeta njegova želja, naj se

spomenik umorjeni cesarici Elizabeti postavi na tisto mesto, kjer stoji spomenik generala Hentzija. Ta spomenik hrabremu branitelju Bude se premesti v notranje dvorišče kadetne šole, kjer ne bo več žalil madjarskega šovinizma. Ko je ministriški predsednik baron Banffy po tej avdienci prišel v parlament, so ga vladni pristaši pozdravili z viharinimi Eljen-klici.

Rim 3. novembra. V današnji seji ministerskega sveta je minister zunanjih del, Canevaro, poročal o mejnarodnem položaju in dokazoval, da je jako nevaren.

Berolin 3. novembra. Nemški cesar je opustil nameravani izlet v Nazaret in v Tiberijo in zapusti jutri, dne 4. novembra, Palestino.

Kolonija 3. novembra. „Köln. Ztg.“ javlja, da hoče turški guverner zapustiti Kreto, dasi še vedno ni dobil dotičnega ukaza od svoje vlade. Turške vojske nameravajo admiral internirati v vojašnicah, katere bodo smeli vojaki zapuščati le neoboroženi.

London 3. novembra. Iz Kandije se poroča, da je ruski admiral Skrydlov odredil, da zapusti ruski detašement dne 5. t. m. Retymno in da odrine v notranje kraje Krete.

London 3. novembra. „Times“, „Standard“ in drugi resni listi so začeli naravnost groziti z vojsko, ako Francija glede Fašode ne odneha.

London 3. novembra. Iz Vajhajvaja se poroča, da je ondu nahajajoče se angleško brodovje že pripravljeno za vojno.

London 3. novembra. V Toweru je policija aretovala nekega francoskega vohuna, kateri je vohunil okoli vojnih ladij.

Narodno-gospodarske stvari.

Prešičja zaprtija na Dolenjskem.

(Odgovor.)

(Dalje.)

Toliko glede reje. Ali o tem se ne bom s teoretikom kmetovalcem pravdal, povem le, da je vsa teorija siva in treba je še dosti skušenj, predno se apodiktčno izreče, da je treba dolenjskim hlevom jokširca. Pa mož me ni razumel. Kaj zaleže teh par tisoč prešičev, ki jih živinorejci Dolenjci zredijo, v trgovini, ki lahko zaklada: polovico Dolenjske, vso Gorenjsko, Notranjsko, Istro, Koroško, Tirole in še nekaj krajev Predarlškega, Bavarškega! Moj g. nasprotnik mi ne bo ugovarjal, če mu povem, da zredijo svinje mladice le kmetje v krškem, kostanjeviškem, mokronoškem, radeškem ter novomeški okraj. Že pri Mirnipeči jih kupujejo in kupujejo jih Temenčani, Suhokranjčani, Kočevci. Ne „ratajo“, pravijo, in sto voz se vozi v Št. Jernej, Škocijan, Novo mesto po to prešičjo mladino. Malenkostno je število svinj, ki jih ti okraji v trgovino dajo. Pa to so po večjem prasci od zezeka. Kmet teh okrajev ne more 20 svinj rediti in čakati, da prasci vsaj osem mesecev stari postanejo. Tudi nima dosti hleva, kamoli še klaje. Ali teh odraslih je treba trgovini, da kupec istih v treh, štirih mesecih prešiča do masti zredi ter ga debelega proda. In za to trgovino je vse premalo, kar Dolenjska iz mladine izredi. To, kar naši ljudje na semnje v Št. Jernej (tam so glavni semnji za to žival), Novo mesto, Škocijan, Krško, Bošče vas, Dernovo, Kostanjevico pripeljejo, komaj zadostuje kupcem iz drugih dolenjskih krajev. Vprašajte, gosp. teoretik, Iljo Predoviča v Ljubljani, ta bi bil mero-dajna oseba v naši prešičji trgovini, in vem za gotovo, da vam bo ta povedal, da bi ne imel za juho in meso, če bi samo dolenjske prešiče v trgovino spravljali. To je, kar sem v svojih dopisih glede prešičje zaprtije v mislih imel, oni veliki trg sem imel pred očmi, ki je lahko videl Dolenjca kot prodajalca, ki bi mu dosti drobiža spravil v bomo njegovo bajto. Moj Bog, če bo naš reven človek šele tedaj mislil na to trgovino, kadar bo sam imel dosti prešičev in še polnokrvne angleže, potem bo dolgo čakal in če ima v vsaki fari kako kmetijsko šolo. Jokširec sem ali tje, pri prešiču se ne gleda, če ima velike ali majhne oči, salo je glavna reč, in reja z malimi stroški. Jokširec je draga stvar in za salo figamož. Le v mlinu še kaj teže dobi, drugod pa ne. Rejač gleda na to, da dobi prešiča dober kup, da zamore kaj prirediti. (Konec prih.)

— Dobavni razpis. C. kr. trgovinsko ministertvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici, da je „Etablissement Central de los servicios administrativos militares“ v Madridu razpisalo dobavo 30.000 m volnenega blaga za jadra (loneta de algodón) in glavno ravnateljstvo geografičnega in statističnega zavoda v Madridu dobavo papirja raznih vrst, pisnih in risarskih potrebščin in drugih predmetov za geodetična, topografična in statistična dela geografičnega zavoda. Ponudbena obravnava za dobavo blaga za jadra se vrši dne 10. decembra. Ponudbe za papir se naj upošlejo do 10. novembra t. l. in obravnava se vrši dne 25. novembra t. l.

V petek, 4. novembra 1898.

Zadnjikrat v tej sezoni:

AIDA.

Velika opera v štirih dejanjih, spisal Ghislanzoni, poslovenila Janko Leban in Aleksij Nikolajev. Glasbo zložil Giuseppe Verdi. — Kapelnik g. Hil. Benišek. Režiser g. Jos. Noll. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek ob 7¹⁵/₈ uri. Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v nedeljo, 4. novembra. Pri znižanih cenah: „Jurčkove sanje“. Narodna igra s petjem v petih dejanjih.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 28. oktobra: Martin Suhadolnik, črinar, 61 let, jetika. Dne 29. oktobra: Marija Maggiori, gostija, 55 let, naduha. — Barbara Kastelic, jesiharjeva žena, 57 let, otrpnenje srca.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

November	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
2.	9. zvečer	740,5	12,3	brezvetr.	oblačno	
3.	7. zjutraj	740,7	11,0	sl. jug	oblačno	1,8
4.	2. popol.	738,8	16,3	sr. jz. zah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 13,1°, sa 6,2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 3. novembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	20	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	90		
Avstrijska zlata renta	119	75		
Avstrijska krona renta 4%	101	45		
Ogerska zlata renta 4%	119	55		
Ogerska krona renta 4%	97	70		
Avstro-ogerske bančne delnice	912	—		
Kreditne delnice	352	25		
London vista	120	50		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	87 ¹ / ₂		
20 mark	11	77		
20 frankov	9	54 ¹ / ₂		
Italijanski bankovci	43	70		
C. kr. cekini	5	68		

Dne 2. novembra 1898

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	165	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195	50		
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	75		
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	98	10		
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	75		
Ljubljanske srečke	22	75		
Budolfove srečke po 10 gld.	25	—		
Kreditne srečke po 100 gld.	199	40		
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	554	—		
Papirnati rubelj	1	27 ¹ / ₂		

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nepozabna mati, oziroma stara mati, sestra, tašča, gospa

Ana Tuma

vdova črevljarskega mojstra in meščana

po dolgi mučni bolezni v sredo 2. nov. t. l. ob 12 uri dopoldne v 81. l. svoje starosti mirno v Gospodu zaspa.

Truplo predrage ranice se bode preneslo v petek ob 4. uri popoldne iz hiralnice, Radeckega cesta, k sv. Krištofu, kjer se bode položilo v lastno rakev.

Ljubljana, dne 2. novembra 1898.

(1707)

Zalujoči ostali.

Brez vsakega posebnega naznanila.

Zahvala.

Za tolažilne dokaze pristrčnega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega očeta, tasta in deda, gospoda

Sigmunda Schneider

zasobnika

za častilno udeležbo prijateljev in znancev pokojnega pri pogrebu in za poklonjene krāsne vence, izrekamo svojo najsrčnejšo in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1898.

(1706)

Zalujoči ostali.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto iz v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 45 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 1. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Zenitna ponudba.

27letni mož, dobro situiran, soliden značaj, želi se seznaniti tem potom s poštenim, do 25 let starim dekletom.

Ponudbe pod šifro A. B. na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1700—1)

Tajnost častna stvar.

Pri parni žagi g. A. Bačića v Drenovcu, zadnja pošta Varaždinske Toplice na Hrvatskem, dobi delo

20 drvarjev

kateri znajo hlode v gozdu spuščati.

Nadalje išče se v to svrhu več

nastojnik ali podjetnik

ki bi na akord to delo prevzel.

Ponudbe naj se pošiljajo na „Upravo paroplane (parne žage) v Drenovcu, zadnja pošta Varaždinske Toplice, Hrvatska. (1701—1)

Prošnja.

Odbor kluba slovenskih bleklistov „Ljubljana“ se obrača do vseh p. n. gg. členov z uljudno prošnjo, da bi blagovolili po možnosti pomagati pri uredbi in ozaljšanju novega vežbališča. Kdor je torej v prijetnem položaju, da more kako sliko, zrcalo i. t. d. doma pogrešati, prosí se, naj pošlje dotično stvar v vežbališče. Vse vporabljive stvari se z zahvalo vzprejmo. Tudi če ima kdo kako dobro obranjeno preprogo, mizo ali zofo, naj jo blagovoli prepustiti klubu — če ne drugače, pa proti mali odškodnini. Že naprej vsem dobrotnikom pristrčna hvala!

Gostilna „Miramar“

na Starem trgu št. 19.

Od jutri 4. novembra vsak petek

sveže morske ribe.

Ondu se dobi tudi najboljša Steinfeldsko pivo in se točijo izvrstna istrska in doleriska vina, črna in bela. Dobro znano kuhinjo in točno postrežbo z nizkimi cenami priporoča slavnemu občinstvu

(1705—1)

Tosti, gostilničar.

Stenograf

vešč slovenske in nemške stenografije, če možno s kaligrafično pisavo, se vzprejme pod ugodnimi pogoji v odvetniško pisarno v Ljubljani. (1708—1)

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Izprašana učiteljica

za ljudske šole daje privatni pouk v učnih predmetih in (1671—3)

v glasovirju.

Povpraša se na Starem trgu št. 13, 1. nadstr.

Trikot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalec

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmesseergasse 8.

Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10—20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401—23)

Svoji Prodaja vina. Svoji k svojim!

(1702—1)

Imam v kleti prisrčno istrsko črno in belo vino od 18 do 30 kr. liter; dalje žganje izvrstni tropinovec od 60 do 80 kr. liter; vse postavljeno na kolodvor državne železnice Dinjan (Dignano). Mali vzorčki se zaradi izgube časa ne pošiljajo. Dalje imam blizu 100 metr. centov ru-dečega istrskega brinja v vrečah za kuhanje žganja po nizki ceni, kakor tudi olje iz istr. oljk.

A. M. Pujman v Dinjanu (Dignano), Istra.

Mejnarodna plesalna izobraževalna šola

Fridr. Vilj. Lang profesor koreografije, plesalni učitelj.

Gospodske ulice št. 3, I. nadstr.

Začetek tečajev za otroke in odrasle (začet-nike) obojega spola od 3. novembra. (1698—2)

Posebni tečaji za dijake.

Vadbeni tečaji za že izurjene.

Pouk vsak dan do 9. ure zvečer v posebnih oddelkih. Vpisovanja vsak dan od 11. do 12. dopoldne in od 1. do 2. ure popoldne v mojem stanovanji: Gospodske ulice št. 3, I. nadstropje, desno.

Tečaji za zaključene družbe, Zasobni pouk.

Pri okrajni bolniški blagajni v Kamniku se odda s 1. januarjem 1899

služba blagajnika.

Blagajna šteje od 1200 do 1900 udov. Plača po dogovoru. Kavcije se zahteva 1000 gld. Ponudbe do 30. novembra 1898

Okrajna bolniška blagajna v Kamniku

dne 2. novembra 1898.

(1699—1)

Največja (1428-15)

domaća krojaška tvrdka

M. KUNC

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7

priporoča uljudno svojo veliko zalogo modnega domačega in angleškega blaga v izdelovanje vsakovrstnih oblek po jako reelnih cenah. Ose obleke in vrhne suknje izdeljujejo se po meri že od 20 gld. naprej. Isboren kraj se garantuje. Jesenski haveloki lastnega izdelka so v zalogi po 12—14 gld.

Na Najvišji ukaz Njeg. c. in k. apost. Velečastva.

XXXII. c. k. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima 12.034 dobitkov v gotovem denarju v celotnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitok:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamči c. k. loterijski dohodni urad.

Žrebanje bode nepreklicno 15. decembra 1898.

Srečka velja 4 krone.

Srečke imajo na prodaj: Oddelek za državne loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, loterijske kolektore, tobačne trafike, davčni, poštni, brzojavni in železniški uradi, menjalnice itd. Načrte za igranje dobé kupci srečk zastojni.

Srečke se določilajo poštne proste.

Ravnateljstvo c. kr. loter. dohodninskega urada.

Oddelek državnih loterij.

(1466—1)

Razglas.

Državno vojno ministerstvo namerava v priloženem seznamu I. navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki reprezentujejo 1/4 avstrijski industriji pridržane kvote normalne potrebnosti za l. 1899., dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravilo imajo veljati ponudnikom dotičnih dajatev sledeče določbe:

1. Ponudbe za prevzete take dajatve smejo se vložiti le od mojstrov, ki stalno bivajo v Avstro-Ogerski in so z obrtnim listom obrtniške oblasti pooblaščen, da smejo dotično obrt samostojno izvrševati.

2. Vsak tak mali obrtnik se lahko udeleži te dajatve, kakor ga je volja bodisi samostalno, bodisi kot ud zaveze. V prvem slučaju ima sam vložiti ponudbo, sestavljeno po obrazcu A, ki je zadej razviden.

Mali obrtniki, ki se hoté udeležiti dajatve s posredovanjem svoje obrtne zadruge, morajo vložiti po omenjenem vzorcu sestavljeno ponudbo potom zadruge. V seznamu po vzorcu B, ki se ima priložiti ponudbi se smejo imenovati ne vsi, nego samo oni člani zadruge, ki se res hoté udeležiti pri dajatvi.

Ako pripadajo obrtni zadrugi razun čevljarskih mojstrov tudi jermenski itd. mojstri, mora zadruga tudi za druge mojstre vložiti posebno ponudbo in seznemek.

3. Oblastvena potrdila, katera je doprinesiti dobavnim ponudnikom o njih opravičenosti (točka 1.) na ponudbah (seznameh), so istotako razvidna iz obrazcev A in B.

Na ponudbe (sezname), v katerih ni tega potrdila, se ne bode oziral.

4. Mali obrtniki, ki pripadajo kaki zavezi kot člani, ne smejo tudi hkratu posamezno oferirati.

5. Ponudbe, previdene s kolkom 50 kr., naj se vpošljejo najkasneje do 8. decembra 1898. l. ob 12 uri opoldne intendanci onega vojaško teritorialnega področja, v katerem bivajo mali obrtniki (obrtne zadruge).

Te intendance so:

intendancija 1. voja v Krakovu,	intendancija 10. voja v Przemyslu,
" 2. " na Dunaju,	" 11. " " Lvovu,
" 3. " v Gradcu,	" 14. " " Inomestu,
" 8. " " Pragi,	" vojnega poveljništva v
" 9. " " Jožefovem.	Zadru.

Na ponudbe, ki prepozno prihajajo, ali če se pošljejo telegrafskim potom, se ne bode ozir jemal.

6. Uzorcev za poskušnjo ni treba pošiljati, niti ni treba jamščine (kavcije) polagati.

7. Denarna vrednost dajativne partije za zalaganje se poganjajočih obrtnikov se ima ravnati po broju v razmerju k vpisani skupni dajativni količini.

Pri obutalu si državno vojno ministerstvo pridržuje določevati vrsto in velikostne razrede obutal, ki jih imajo oddati pojedini mali obrtniki (zaveze), in sicer pri naročevanju samem.

Lahki čevlji se bodo le takim ponudnikom odkazali, kateri v ponudbi specijalno izjavljajo, da tudi te vrste obutalo sprejmo v dajatev.

8. Vrste, ki se imajo dajati, morajo biti izdelane od dotičnih malih obrtnikov, katerem se je dajatev naročila, v lastni delavnici (eventuelno v delavnici, katero je zadruga ustanovila za skupni račun dajateljnih združnikov).

Odstop (cesija) dajatve, hi se je komu naročila drugim osebam, bodisi proti plačilu ali brezplačno, ni dovoljen in bi imel za posledico, da se dotične vrste popolnoma izključijo od prevzetja.

9. Za orijentovanje o razmerah glede cen naj služi pridejani seznam II., iz kojega so razvidne cene ki so sedaj veljavne za dobavljalne družbe vojskine. Višje cene kot tu navedene se ne morejo nikomur dovoliti.

10. Oddajalni kraji in oddajalni roki za naročene vrste naznanijo se takrat, ko se bode prisodila komu dajatev, to bode meseca januarja 1899. l.

Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbližje prebivališču dotičnega zalagatelja.

Oddajni roki padejo v čas od 1. maja do 31. julija 1899. leta.

Da se oddajanje kolikor možno olajša, ustanovila se bodo, ako bi kazalo, za male obrtnike iz krajev, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bliže ležeča prevzemališča.

11. Vse vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako gledé kakovosti materijala, kakor gledé oblike dimenzij, (pri obutalih glede vnanje kakor tudi notranje dimenzije dotične velikostne vrste) teže in konfekcije popolnoma odgovarjati eraričnem vzorcu, ki leže pri monturnih upravnih zavodih. Ti vzorci z opisom in črtežem in k obutalom tudi prikojevalne patrone so vsakomur na vpogled pri monturnih zalagališčih št. 1 v Brnu, št. 3 v Gradcu in št. 4 v Kaiser Ebersdorfu, oziroma se lahko od tam naroče proti plačilu.

Glede trstenine (Rohrplattenstoff) za telečake in za nabojnače iz teletine se opozarja specijalno na dotično opazko v seznamu I.

Čevljarski mojstri jednega kraja, ki se hočejo natančneje informirati o izgotavljanju vojaških obuval po vzorcih, lahko iz svoje srede jednega mojstra odpošljejo v bližnje monturno zalagališče, ki mu bode dalo dotične potrebne informacije.

12. Dovoljeno je, posluževati se strojev. V vsakem slučaju pa morajo biti obuvala vseskozi šivana. Za šivanje se smejo uporabljati samo stroji s prednjim šivom (Kettenstich), ne pa tudi taki z zadnjim šivom (Steppstich). Ako se peté obutal pritrdijo z medenimi vijaki ali železnimi žebličji ne smejo njih špice predreti notranjega podplata, istotako ne smejo kanulne žbice, s katerimi se pritrdja spodnji podplat presegati istega. Spodnji podplat se ne sme odločiti in more biti vzorcu jednak.

13. Glede vizitacije oddanih obutal se opomni, da se najpreje notranja kakovost preiskuje na ta način, da razpara jeden odstotek (najmanj jeden par) vsake oddajalne partije častnik, ki jo bode prevzel.

Če se ni pri tej preiskavi kaj pomanjkljivega pokazalo, preiskovala se bode vsa partija, ne da bi se dalje paralo.

Če bi pa bilo kaj pomanjkljivega, kar se tiče notranje kakovosti, iz česar bi brezdvomno sledilo, da obuvala ne odgovarjajo vsem propisom, potem se takoj vsa partija smatra za izmeček in se odkloni. Če bi pri prvi preiskavi bilo kakega dvoma, da li odgovarjajo preiskovana obuvala vzorcem, preiskovalo se bode dvojno, eventuelno trojno odstotno število (najmanj pa dva ali tri pare čevljev.)

Če ni nikakih pomislekov proti vzprejetju, se razparani komadi na erarične stroške zopet popravijo. Inače se ti komadi razparani, kakor so, vrnejo zalagatelju, kateremu potem ne pristojta pravica do odškodnine.

Vojaška in jahalna oprava pregledovala se bode vsak komad posebe.

14. One vrste, glede katerih se je pri vizitaciji izkazalo, da niso narajene po vzorcih, ali katere so se doposlele stoprav potem, ko je potekel rok za oddajanje, se ne bodo vzprejemale.

15. Če misli kak mali obrtnik (zaveza), da odklonitev kake vrste ni utemeljena, je upravičen, prositi za nepristransko komisijo. Dotična prošnja naj se vloži najkasneje v 14 dnevih od dneva odklonitve pri onem kornem poveljništvu, v katerega področju se nahaja monturno zalagališče (oddajalno mesto), ki je dotične vrste odklonilo.

Nepristranska komisija, ki jo ima sklicati omenjeno korno poveljništvo, obstoji iz jednega štabnega častnika vojske kod predsednika, z dveh stotnikov ritmojstrov vojske, iz jednega uradnika vojne intendancije in iz treh zvedencev civilnega stanu, od katerih jednega določi zalagatelj, jednega monturno zalagališče (odnosno korna intendancija, v katere področju leži dotična prevzemna postaja) in jednega trgovsko sodišče vsled prošnje kornega poveljništva.

Če trgovinskemu sodišču ni možno, imenovati zvedenca, ondu ima korno poveljništvo naprositi dotično trgovsko in obrtno zbornico, da deleguje zvedenca.

Sodba, katero izjavi večina vseh članov razsodišča glede vzprejetja ali odklonitve vrst na temelju dajativnih pogojev, se ima smatrati za končno odločitev, proti kateri ni nobene pritožbe ne administrativnim, ne pravnim potom.

Stroški nepristranske komisije zadenejo v slučaju, če je komisija spoznala, da ni moči nobenih njej predloženih vrst vzprejeti, zalagatelja v protivnem slučaju, to se pravi, če se vse vrste sprejemó, pa vojaški erar.

Če pa je bilo spoznano, da samo jeden del predloženih vrst ni za nobeno rabo, potem ima zalagatelj od skupnih stroškov nepristranske komisije trpeti samo tisto svoto, katera odgovarja oddajalni vrednosti dotičnih vrst, glede kojih se je izreklo, da niso za vzprejetje.

Na Dunaju, dne 15. oktobra 1898.

Seznam I.

o zalagalnih vrstah				o zalagalnih vrstah				
Poimenovanje vrst			število	Poimenovanje vrst			število	
Gotovi	čevlji	do 5. do 13. velikostne vrste	parov	43940	Nabojnače za konjico 8 mm municiji		6770	
	lahki čevlji			7973	Tobolec za revolver z nosilnim jermenom		183	
	nizki škornji			1695	Sabljeni	pasovi	za konjico	1085
	dragonski škornji			6146		ročni jermeni	507	
	huzarske čizme			1169	Oprtnice za bobnje okovane, brez tobolcev za kijčke		63	
Jermenov za hlače			komadov	5747	Predpasni jermenje za bobnje		71	
Telečakov	uz. 1888, brez nosil in brez tornisterske igle ¹⁾	4697		Podsedlice za sedle s trdnimi stranicami		820		
	za sanitetno četo ²⁾	56		Gorenje opasivnice		576		
	za tehnične čete ³⁾	266		Spodnje	brez podpon	618		
Nosilo za telečake				garniturna parov	5512	opasivnice	s podpono	2694
Usnjati ovoji za tornistersko nosilo			278		Glavna		761	
Tornistre za naboje ⁴⁾			4710		Motvozna	stajala	723	
Tornistre za konjico	z nabojnači	nabojnačev	27		Drogovne		812	
	brez		398		Motvoze	uzde	1076	
Karabinske zaponke za pasove za konjico			komadov	70	Stremenski remeni		parov 931	
Pasove brez zaponke uz. 1888				5002	Spremnji		3562	
Tobolci za	sablina bodala k repetirkam	komadov		8095	Zadnji	stranski	pritezalni jermeni	2407
	sablje pešva			280		srednji		896
	pijonerske sablje za nejezdece			203	Hlevnih brez pripevnic ⁴⁾		1287	
	pijonerske sablje za vozno četo			196	podponcev s pripevnicami (brez kljuke in zaporne brez trnja)		1592	
Nosilne pripone za pasove				609	Opsnega remenja		618	
Pasovi brez karabinske zaponke za konjico ⁵⁾				56	Tobolcev za podkve s pripevnicami		463	
Jermeni za puške				6079	Oprtnikov za kuharsko orodje	uzorec 1888	1659	
Jermeni za repetirko karabinko				549		za konjico	332	
Plašni jermeni z dvema zaponkama				2012	Ovojev za četne svetilke za konjico		24	
Nabojnače za pešvo 8 mm municiji, brez držala nabojev				15058	Ovojev za lopate za pešvo.		420	

¹⁾ K telečakom uz. 1888 in k tornistrom za naboje potrebno trstenino (Rohrplattenstoff) dobivati imajo mali obrtniki po lastni ceni od dotičnega monturskega skladišča. Ista znaša 33 kr. za 1 garnituro vložk za telečake in 47 kr. za 1 garnituro za tornister za naboje. Tornistri, za katere so se rabili drugi vložki trstenine, kakor jih daje monturska zalaga, se ne vzprejemajo.

²⁾ Uzorca tornistra in nabojnače sta se spremenila od lanskega razpisa.

³⁾ Od teh izgotoviti je 5% po 1. in 95% po 2. velikostni meri.

⁴⁾ Od teh je izgotoviti polovico po 1., polovico pa po 2. velikostni meri.

Seznam II.

o zalagalnih cenah.

Nazvanje vrste				Jednotna cena				Nazvanje vrste				Jednotna cena			
				v številkah		v pismenih						v številkah		v pismenih	
						gld.	kr.							goldinar.	krajcarjev
parov gotovih	čevljev	5.	5	24	pet	štiriindvajset	1	garnit.	nosilo za telečake			1	37	jeden	sedemintrideset
		6.	5	13	pet	trinajst	1	par.	usnjatih ovojev za tornistersko nosilo			—	12	—	dvanajst
		7.	5	11	pet	jednajst	1		tornistra za naboje			3	40	tri	štirideset
		8.	5	06	pet	šest	1		tovorni tornister	za konjico	z nabojnačo brez nabojnače	8	37	osem	sedemintrideset
		9.	4	94	štiri	štiriindvedeset	1					7	51	sedem	jednoindpetdeset
		10.	4	96	štiri	šestindvedeset	1		karabinske zaponke za pasove za konjico			—	14	—	štirinajst
		11.	4	80	štiri	osemdeset	1		pasov brez zaponke uz. 1888			—	48	—	oseminštirideset
		12.	4	78	štiri	oseminsedemdeset	1		nožnic za	sablino bodalo k repetirki		—	22	—	dvaindvajset
		13.	4	72	štiri	dvainosedemdeset	1			infanterijske sablje		—	26	—	šestindvajset
		5.	3	83	tri	triinosemdeset	1			pionirske sablje za nejezdece		—	27	—	sedemindvajset
		6.	3	77	tri	sedeminšedemdeset	1		pionirske sablje za vozno četo		—	31	—	jednointrideset	
		7.	3	76	tri	šestinsedemdeset	1		nosilnih priponk k pasu			—	06	—	šest
		8.	3	71	tri	jednoinsedemdeset	1		konjiških pasov brez karabinske podponke			—	54	—	štiriinpetdeset
	9.	3	66	tri	šestinsšestdeset	1		jermenov za puške			—	35	—	petintrideset	
	10.	3	65	tri	petinšestdeset	1		jermenov za repetirsko karabinko			—	69	—	devetinšestdeset	
	11.	3	56	tri	šestinpetdeset	1		plašnih jermenov z dvema zaponkama			—	12	—	dvanajst	
	12.	3	53	tri	triinpetdeset	1		infanterijskih konjiških	nabojnač za	8 mm municije brez držala	1	27	jeden	sedemindvajset	
	13.	3	51	tri	jednoinpetdeset	1				8 mm municije	—	50	—	petdeset	
	5.	7	02	sedem	dve	1		tobolce za revolver z nosilnim jermenom			1	63	jeden	trinšestdeset	
	6.	6	95	šest	petindvedeset	1		sabljinah	pasov ročnih jermenov	za konjico	—	86	—	šestinosemdeset	
	7.	6	91	šest	jednoindvedeset	1					—	34	—	štiriinšestdeset	
	8.	6	87	šest	sedeminosemdeset	1		nosil. jermenov okov brez tobolca za bobne			1	05	jeden	pet	
	9.	6	60	šest	šestdeset	1		prepasnih jermenov za bobne			—	33	—	triintrideset	
	10.	6	59	šest	devetinpetdeset	1		podsedlic za sedla s trdnimi stranicami			6	06	šest	šest	
	11.	6	50	šest	petdeset	1		gorenjih opasivnic			1	68	jeden	oseminšestdeset	
	12.	6	47	šest	sedeminštirideset	1		spodnjih opasivnic brez podpone			1	46	jeden	šestinštirideset	
	13.	6	45	šest	petinštirideset	1		podpon za spodnje opasivnice	glavna	stajala	—	61	—	štiriinšestdeset	
	5.	9	02	devet	dve	1					—	91	—	jednoindvedeset	
	6.	8	96	osem	šestindvedeset	1		motvozna	uzde		—	46	—	štiriinšestdeset	
	7.	8	92	osem	dvainvedeset	1					—	64	—	oseminpetdeset	
	8.	8	87	osem	sedeminosemdeset	1		klestičnih jermenov			1	30	jeden	trideset	
	9.	8	58	osem	oseminpetdeset	1		sprednjih	stranskih	pritezalnih jermenov	—	23	—	triindvajset	
	10.	8	57	osem	sedeminpetdeset	1					—	30	—	trideset	
	11.	8	48	osem	oseminštirideset	1		zadnjih	srednjih		—	37	—	sedemintrideset	
	12.	8	45	osem	petinštirideset	1					—	48	jeden	oseminštirideset	
	13.	8	43	osem	triinštirideset	1		hlevnih povodcev s pripevnicami brez pripevnic			1	53	—	triinpetdeset	
5.	9	19	devet	devetnajst	1		oprsnega jermenja			1	39	jeden	devetintridetet		
6.	9	12	devet	dvanajst	1		tobolcev za podkve s pripevnicami			1	—	jeden	—		
7.	9	08	devet	osem	1		oprtnice za kuhalno orodje	uz. 1888 za konjico	—	10	—	deset			
8.	9	04	devet	štiri	1				—	40	—	štirideset			
9.	8	70	osem	sedemdeset	1		ovojev za četno svetilko za konjico			1	19	jeden	devetnajst		
10.	8	68	osem	oseminšestdeset	1		ovojev za lopate pešcev			—	73	—	triinšedemdeset		
11.	8	60	osem	šestdeset	1										
12.	8	56	osem	šestinpetdeset	1										
13.	8	54	osem	štiriinpetdeset	1										
komadov	hlačnih jermenov				—	20	—	dvašest							
	telečakov	brez nosila in brez tornisterske igle				5	28	pet	osemindvajset						
		za sanitetno četo				4	72	štiri	dvainšedemdeset						
		za tehnične čete				5	12	pet	dvanajst						

Obrazec A.

Intendanciji c. in kr. _____ voja v _____

Ponudba.

Kolek 50 kr.

Jaz N. _____, stannjoč v _____ (kraj, ulica in hišna številka) v kronovini _____ okraj¹⁾ _____, izjavljam s tem, da sem pripravljen, Podpi _____, sana obrtna zadruga v _____, kronovini _____ okraj _____, izjavlja s tem, da je pripravljena

obuvala vsake vrste in številke velikostnega razreda²⁾ po cenah, objavljenih v razglasu državnega vojnega ministerstva oddelek 13, št. 2368 z dne 15. oktobra 1898. v smislu dočel tega razglasa, ki so _____ mi _____ v popolnem obsegu znana in kojim se poplačoma _____ podvržem, sam _____ izgotovljati in na lastni račun dajati, _____ podpisani zadrugi _____ podvrže, sama _____

Takisto _____ vzprejemem _____ pod istimi pogoji dajatev lahkih čevljev.³⁾ vzprejme podpisana _____

Seznam (sezname) onih članov zadruga, v katerih imenu se vlaga ta ponudba od podpisane zadruga, je (so) priložen(i) ⁴⁾

N. _____ dne _____ 1898.

Ponujajoče zadruga naj tu pritisnejo svoj pečat.

Podpis.

Oblastveno potrdilo.⁵⁾

Da je gospod N. N. v N. _____, samostojni čevljarski (jermenarski i. t. d.) mojster, tukaj v obrtnem registru vpisan in stoje v predpisu davka, se s tem potrjuje.

Pečat obrtne oblasti

N. N. Oblastveni podpis.

¹⁾ V tem uzorcu nad črto se nahajajoče besedilo je za posamne ponudnike, besedilo pod črto pa za ponujajoče zadruga.
²⁾ Ponudniki za oboroževalne in jezdne vrste naj izpuste besedo „obutala vsake vrste, množine in velikostne vrste“, mestu tega pa navesti število in vrsto sorte, katero hoté dajati.
³⁾ Ta stavek je vzprejeti v ponudbo le od takih malih obrtnikov, kateri bi hoteli eventualno vzprejeti tudi zalaganje lahkih čevljev.
⁴⁾ Ta tretji stavek se navede samo v ponudbah zadrug.
⁵⁾ To potrdilo mora biti samo v ponudbah posamnih ponudnikov. Pri zadrugah mora biti oblastveno potrdilo na seznamku zadrugah članov. (Vzorec B.)

Obrazec B. Seznam

onih malih obrtnikov čevljarke (sedlarske, jermenarske i. t. d.) stroke iz kraja¹⁾ . . . . ., ki so pooblastili svojo podpisano pristojno obrtno zadrugo, vložiti ponudbo v njih imenu na dajatev razpisano od državnega vojnega ministerstva z razglasom odd. 13, št. 2368 z dne 15. oktobra 1898, da vzprejme dotično naročilo, da preskrbi oddajanje naročenih vrst in da dvigne zasluženi znesek.

Seznam malih obrtnikov			
krstni ime in priimek	stanovanje		lastnoročni podpis
	ulice	hišna številka	
		i. t. d., i. t. d.	

N . . . . ., dne . . . . . 1898.

Pečat
obrtne
zadruga

N. N.
(Podpis obrtno zadruga.)

Oblastveno potrdilo.

Da so gori označene . . . . .²⁾ osebe res podpisani obrtni zadrugi kot člani pristojne in kot samostojni čevljarke (jermenarske i. t. d.) mojstri, zapisane v obrtnem registru ter stoje v predpisu davka, se s tem potrjuje.

Pečat
obrtne oblasti

N. N.
(Oblastveni podpis.)

¹⁾ Če obsega zadruga več krajev, potem je sestaviti za obrtnike vsakega kraja poseben seznam. Istotako je za Dunaj za vsak okraj narediti poseben seznam.
²⁾ Tukaj je navesti število v seznamu se nabavajočih ponudnikov.
V ostalem se zaradi pravilne oblike seznama opozarja na točko 2. razgasa.

VIZITNICE priporoča Národní Tiskarna.

Telefon št. 90.

Telefon št. 90.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem dobil

**generalno zastopstvo
meščanske pivovarne v Plznu**

ustanovljene l. 1842

za Kranjsko, Spodnje Štajersko, Reko,
Opatijo, Iko, Lovrano itd.

ter da bodo točili

! originalno plznsko pivo !

iz te pivovarne,

ki je najboljša na svetu, in tudi jedino bolnikom pri-
poročeno od zdravnikov v dijetu,

naslednji gospodje:

Bilina & Kasch, „Pri roži“,

L. Fantini, Gradišče,

G. Fröhlich, „Pri slonu“,

Karol Kolsser, „Pri Maliču“,

Ivan Mayr, „Narodni dom“;

in v steklenicah ga bodo prodajali gg.: ➡

M. Avanzo, Wolfve ulice,

Ivan Buzzolini, Špitalske ulice,

M. Umberger, Židovske ulice,

Fr. Krapeš, „Narodna kavarna“.

Naročila na pivo v steklenicah in v sodčkih
vzprejemam v svoji pisarni

v Šelenburgovih ulicah št. 1.

Z velespoštovanjem

(1640—7)

Ivan Gorup

generalni zastopnik meščanske pivovarne v Plznu
ustanovljene l. 1842.

➡ Naročila z dežele izvršujem točno. ➡

Št. 36435.

Razglas.

(1676—3)

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z najvišjim ročnim pismom z dne 18. avgusta letos povodom 50letnega vladarskega jubileja ustanoviti blagovolilo:

a) „**Jubilejno svetinjo (medaljo) za civilne državne uslužbence** in

b) „**častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje**“.

Jubilejna svetinja gre po dotičnem statutu vsem onim osebam brez razločka stanu ali spola, katere so bile od 2. decembra 1848 do 2. decem-
bra 1898 ali so še v civilni državni ali pa tej jednaki službi in sicer aktiv-
nim državnim uslužbencem brez ozira na dobo službovanja, bivšim usluž-
bencem pa le, ako dokažejo najmanj desetletno službovanje in niso bili od-
puščeni disciplinarnim potom in niso bili obsojeni kazensko-pravnim potom,
da izgube ređe in častne znake. Državni službi jednako javno službovanje je
isto, za katero se vsaj deloma rabijo ista disciplinarna in penzijska določila,
kakor za državne uslužbence. Uslužbenci, ki imajo pravico do provizij, kakor
c. kr. cestarji, imajo tudi pravico do svetinje.

Častna svetinja podeli se za nepretrgano 40letno zvesto in zadovoljno
delovanje v jedni in isti javni ali privatni službi brez razločka stanu ali
spola. Zakonito aktivno službovanje pri vojaki sicer ne pretrga pričete
40letne dobe, všteti se pa v isto sme le pri državni službi, sicer ne. Bivšim
uslužbencem pri državnih železnicah, kateri so se s prodajo teh železnic
prevzeli v upravo privatnih družb, ter uslužbencem privatnih železnic, kateri
so se po podržavljenju dotične proge pravzeli v državno železniško službo,
je tudi pripoznati to svetinjo.

Po naročilu deželnega predsedstva z dne 19. t. m. štav. 5006/pr. in
5077/pr. se vabijo vse v Ljubljani stanujoče osebe, katere menijo, da imajo
po predstojajočih propisih pravice do omenjenih svetinj in katere ne stoje več
v aktivni c. kr. državni službi, da se čimprej najkasneje pa **do 5. no-
vembra t. l.** v uradnih urah zglase pri podpisanem magistratu ustno ali
pa pismeno in svoje dozdevne pravice z dekreti ali drugimi njih pravice do-
kazujočimi dokumenti dokažejo. Vlog in prilog ni kolekovati. Glede vseh
tukaj navedenih okoliščin, ki pridejo v poštev, dajal bo magistrat potrebna
pojasnila.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

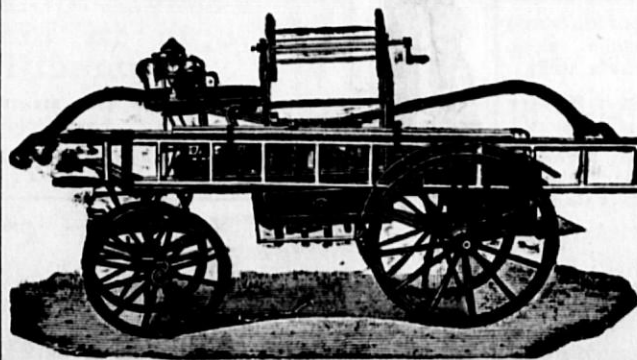
dne 22. oktobra 1898.

Brizgalnice

s patentom
proti zmrzlini
priporoča tvrdka

R. A. Smekal
v Čechu,

katere izključno sama izde-
luje. Te brizgalnice s
patentom proti zmrz-
lini v najhujši zimi ne
premrznejo. Dalje pri-
poroča cevi, pasove, če-
lade, kmetijske stroje
itd. itd. (208-30)

Podružnica: **R. A. Smekal v Zagrebu.**

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada- (39) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuvaj (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zadržujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Zimska sezona!

Hugo Jhl

v Ljubljani, Špitalške ulice št. 4

nasnanja, da so novi sušeni in volneni vzorci na razpolago. (41)

Na deželo se pošiljajo vzorci franco.

V zalogi je tudi Krenner-jevo sukno.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(42) čevljarstvo mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuvaj, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejša do najprostejša oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik.** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback). V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinejšim nastladnim pecivom in s finimi pristojnimi likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolinjeja. Masčoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

črne in barvaste, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolesijske ulice št. 16, (48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar

prodajalec biciklov iz prvih tovarn. (49)

Ljubljana

Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

J. S. BENEDIKT

Ljubljana, Stari trg

priporoča

nagrobne vence in (50)

trakove

z ali brez napisov po najnižji ceni.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)

Turjaški trg šte. 7.

ENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravlja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franco in zastoj.

LJUBLJANA. 44

Ivan Jax (52)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Najnižje cene.

Mehanik (52)

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16. v Ljubljani.

Šivalni stroji po najnižjih cenah

Bielke in druga v to stroko spada- joča popravila izvrši dobro in ceno. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (53)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Kravate in (55)

perilo za gospode

prodaja najceneje

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakortudi

stenskih ur,

budiik in salonskih ur

vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne siamozreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.